

PVH-észlelők az 1982/83-as AAVSO-listán

December végén érkeztek meg - jelentős késéssel - az AAVSO Journal 1983/2-es és 1984/1-es számai. Az 1983/2-es számban található az 1982/83-as AAVSO-év észlelőlistája, mely 65 magyar észlelő nevét tartalmazza. Ugy tűnik, hogy ezzel az aktivitással hazánk észlelői hosszú időre bebiztosították az előkelő második helyet ezen a rangos listán - legalább is az észlelők számának tekintetében. Ezzel szemben a kiküldött 10432 hazai észlelés is csak az ötödik helyhez volt elegendő.

A legtöbb észlelést végző országok:

ORSZÁG	ÉSZLELŐ	ÉSZLELÉS
Anglia	9	5237
Dél-Afrika	10	10771
Franciaország	31	24561
Hollandia	14	8622
Kanada	21	11742
Magyarország	65	10432
NDK	10	5697
USA	260	88167

Az eredeti AAVSO listán 10612 észlelés szerepel Magyarországnak neve után, mivel Kerstin Rätz neve kétszer is olvasható /másodszer leánykori nevén, Kerstin Reichenbacher-ként/. A zavart csak fokozza, hogy - legalább is amerikai kollégáink szerint - az "egyik" Kerstin Magyarországon, míg a "másik" az NDK-ban lakik...

Az észlelőlistán a PVH észlelőket külön is jelölik, Colin Henshaw, John Toone és Kerstin Ratz is a PVH "színeiben" szerepel. A legtöbb megfigyelést Danie Overbeek /8080/, Wayne Lowder /6602/ és Michel Verdenet /6362/ végezték. Az "inner sanctum" listát Mark Heifner vezeti 1668 ^m13,8 alatti észleléssel, őt Ernst Mayer 1479, John Bortle 1292, Glenn Chaple pedig 1059 megfigyeléssel követi.

Összesen 29 ország 505 megfigyelője 194580 észlelést végzett.

Az elmúlt időszakban 151 különböző - amatőr észlelésekre vonatkozó - kérés érkezett az AAVSO-hoz, jórészt csillagászoktól és egyetemi hallgatóktól. Az AAVSO amerikai tagjai - a rádióamatőrökhez hasonlóan, kataklizmikus változókka kapcsolatos riasztásaikkal segítették az EXOSAT, az IUE és az IRAS

mesterséges holdak kutatócsoportjait. Így pl. amatőr észleléseknek köszönhetően sikerült kimutatni a GK Per 350 másodperces röntgen-oszcillációit, első ízben sikerült az SU UMá-t az említett három szatellita műszereivel kitörés közben észlelni, míg a TY Psc-ről földi gyorsfotometriai mérések segítségével igazolni, hogy a csillag SU Uma típusú törpenóva.

A két legfrissebb AAVSO Journal-ben több olyan cikk is olvasható, melyekkel észlelőink remélhetőleg fordításban is találkozhatnak. Két csillagászat-történeti cikk is megjelent, Dorrit Hoffleit a Betlehemi csillag jelenségét nóva-jelenséggel próbálja magyarázni, Emilia Belserene pedig Maria Mitchell 1856-59-es Mira Ceti észleléseit ismerteti. A könyve után nálunk is jól ismert Charles Whitney a félszabályos változók-ról írt érdekesítő cikket, David Levy az Orion-köd változóiról végzett megfigyeléseit foglalja össze.

Az AAVSO listáján szereplő magyar észlelők /névkód, név, az észlelések száma/:

BHM Balogh M.	6	KVS Kovács A.	32	SGA Süle G.	4
BSP Bartos P.	339	KVI Kovács I.	539	SZU Szabó B.	8
BSC Bartus F.	39	KZC Kurtz F.	26	SZQ Szabó E.	6
BBE Berente B.	17	LZS Lengyel Zs.	1	SOZ Szánthó L.	1622
BTI Biró T.	3	MZP Marozsák P.	4	SMZ Szász M.	4
DAN Dankó J.	21	MEZ Mezősi Cs.	166	SAO Szauer Á.	33
GDB Dömény G.	427	MZS Mizser A.	2001	SZG Szegedi B.	125
FDA Fodor A.	23	MIA Murai A.	74	SZK Szitkay G.	13
GMA Gombos M.	62	NMA Nagy M. Á.	52	SKB Szőke B.	30
GYA Gyarmati L.	4	NZO Nagy Z.	5	TPS Tepliczky I.	42
HDH Hadházi S.	21	BAO Németh B.Á.	1786	TAN Tölgyesi A.	60
HGT Hegedüs T.	91	PAG Papp Gy.	13	TML Tomasoovszky L.	110
HEV Hevesi Z.	67	PPS Papp S.	306	TOT Torma T.	1
HAO Holl A.	1	PPE Péterfi P.	7	TUB Tuboly V.	40
HFE Horváth F.	10	PEK Petik J.	55	UJV Ujvárosy A.	23
HOI Horváth I.	59	PNB Petrohán B.	40	VAD Vadász S.	8
IPO Ipolyi J.	3	PIJ Piriti J.	192	VAR Varga G.	15
IPT Ipolyi T.	3	RKA Róka L.	30	VZO Varga Z.	9
JCL Jergler Cs.	4	SGT Ságodi I.	432	ZGZ Zajác Gy.	571
KAI Karászi I.	23	SKA Sarkadi M.	3	ZLT Zalezsák T.	447
KSZ Keszthelyi S.	75	SAK Sarkadi Z.	3	ZAL Závodi L.	7
KOC Kocsis A.	172	SOK Somodi M.	17		

MZS